

Foto: Toralf Heien

Nasjonalt folkepanel om bærekraftig forbruk

Sammensetning av nasjonalt folkepanel om bærekraftig forbruk, oktober 2024

Analyse & Tall

Uttrekk & utvalgskriterier

Prosesen: Hvordan foregikk uttrekket?

1

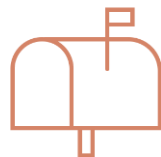

Utvalgs-kriterier

Følgende utvalgs-kriterier ligger til grunn for uttrekket:

- Kjønn
- Alder
- Landsdel
- Utdanning
- Holdninger til bærekraftig forbruk

2

Invitasjoner

Det ble sendt invitasjoner per SMS til i alt 40.000 tilfeldige innbyggere fra hele landet over 18 år.

492 nordmenn meldte sin interesse til å delta, noe som gir en påmeldingsgrad på 1.2%.

3

Uttrekk

Deretter ble det gjennomført et stratifisert uttrekk blant de påmeldte.

Det ble laget 66 tilfeldig sammensatte profiler som representerer den norske befolkningen med hensyn på utvalgs-kriteriene. Deretter ble det trukket ut tilfeldige individer blant de påmeldte som passer disse profilene.

2

4

2

2

**Folkepanelets
representativitet**

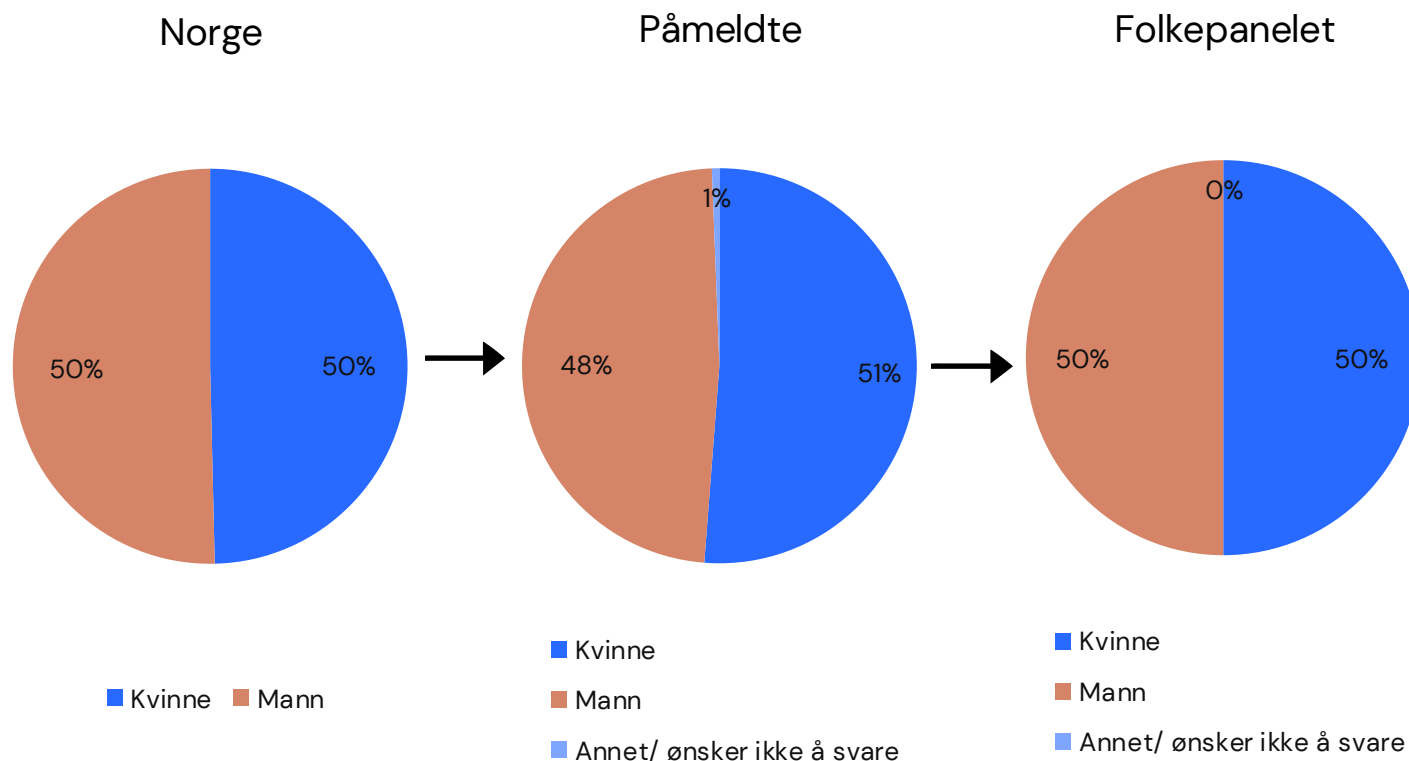
Kjønn

Basert på SSBs kjønnsstatistikk avspeiler folkepanelet kjønnsfordelingen i Norge.

Den norske befolkningen består anslagsvis av like mange kvinner som menn. Det var litt flere kvinner enn menn som melte seg på som deltagere i folkepanelet.

I det endelige panelet er det 33 kvinner og 33 menn.

Selv om det ikke finnes statistikk over andre kjønnsidentiteter enn kvinne og mann, var det ved påmelding mulig å oppgi "annet" og "ønsker ikke å svare". I den stratifiserte uttrekningen det sikret at personer som har svart "annet" eller "ønsker ikke å svare", har hatt samme sannsynlighet for å bli trukket ut til å delta, sammenlignet med personer som har oppgitt "mann" eller "kvinne".

Graferne er utarbeidet av Analyse & Tall på bakgrunn av data fra uttrekket til Nasjonalt folkepanel om bærekraftig forbruk. Tallene er avrundet til nærmeste hele prosent. Fordelingen av påmeldte og sammensetningen av folkepanelet er sammenlignet med kjønnsfordelingen for Norges befolkning (KILDE: SSB, Tabell 10211, 2024)

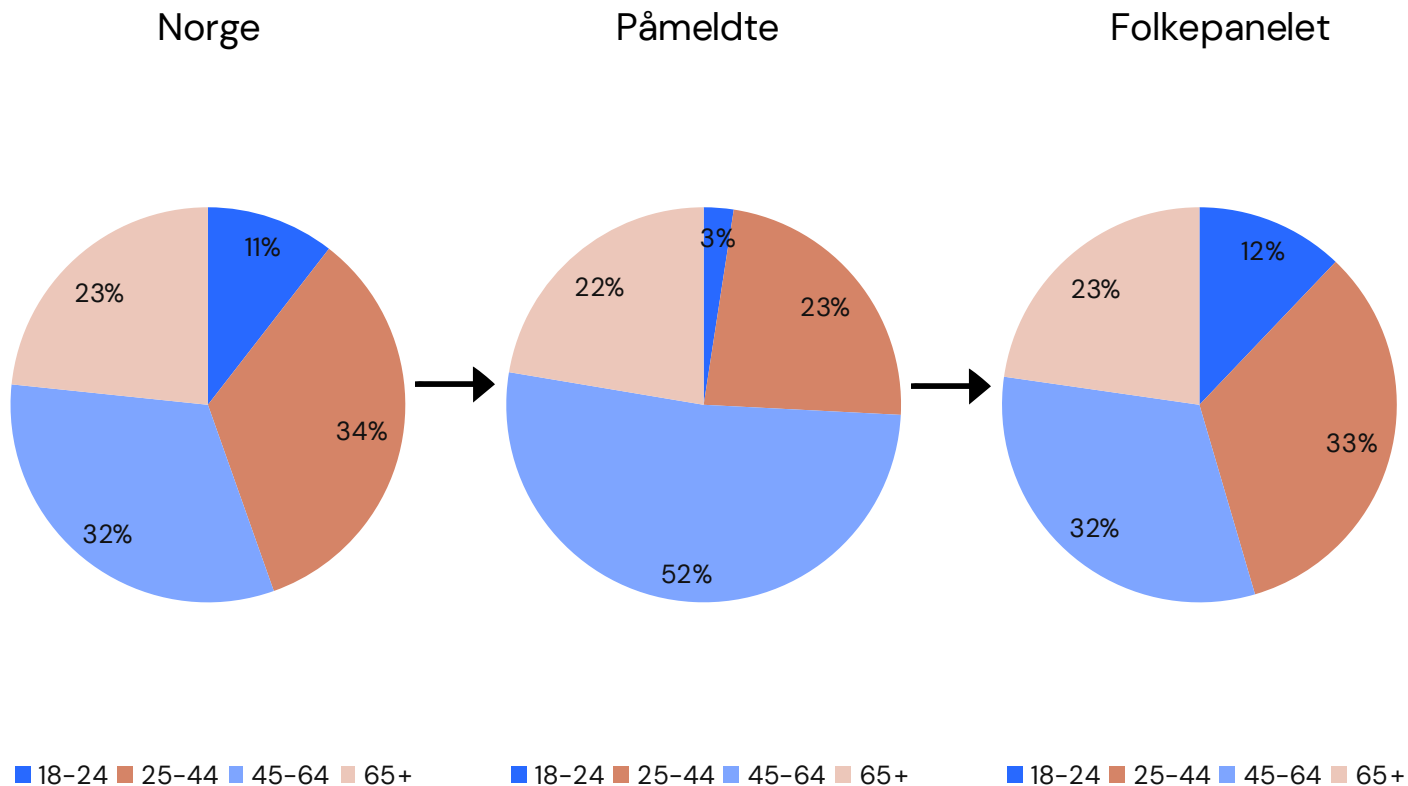
Alder

Av den voksne befolkningen i Norge er 11% mellom 18 og 24 år, 34% mellom 25 og 44 år, 32% mellom 45 og 64 år, og 23% 65 år eller eldre.

Blant de som har meldt seg på, er det en overvekt i aldersgruppene 45–64 år. I de to yngste aldersgruppene er det relativt sett få påmeldte.

Det betyr at dersom det ikke ble foretatt en stratifisert uttrekning, ville aldersgruppen 45 til 64 år blitt overrepresentert, og de to yngste aldersgruppene blitt underrepresentert i folkepanelet.

Ved å gjennomføre et stratifisert uttrekk jevnes disse forskjellene ut, slik at vi allikevel ender opp med en representativ gruppe innbyggere, ettersom fordelingen av deltagere samsvarer bedre med aldersfordelingen i Norge.

Graferne er utarbeidet av Analyse & Tall på bakgrunn av data fra uttrekket til Nasjonalt folkepanel om bærekraftig forbruk. Tallene er avrundet til nærmeste hele. Fordelingen av påmeldte og sammensetningen av folkepanelet er sidesilt aldersfordelingen for Norges befolkning (KILDE: SSB, Tabell 10211, 2024)

Bosted

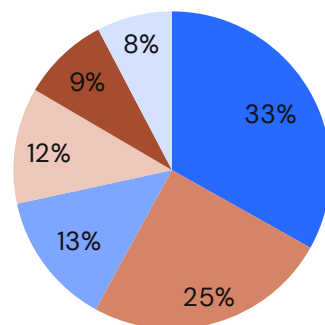
Den parlamentariske mandatfordelingen på Stortinget er lagt til grunn for folkepanelets geografiske sammensetning. På Stortinget er 33% fra Oslo og Viken, 25% fra Vestlandet, 13% fra Agder og Sør-Østlandet, 12% fra Nord-Norge, 9% fra Trøndelag og 8% fra Innlandet.

Blant de påmeldte er det en overrepresentasjon av personer fra Oslo og Viken, og en underrepresentasjon for alle de øvrige landsdelene. Nord-Norge har den største underrepresentasjonen.

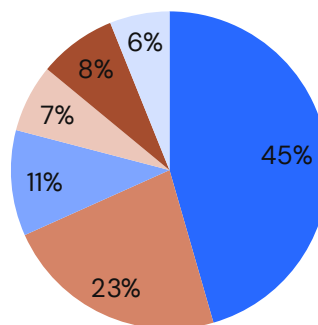
Den stratifiserte uttrekningen kompenserer for dette, slik at sammensetningen bedre gjenspeiler fordelingen på Stortinget.

Panelet består av 21 personer fra Oslo og Viken, 16 personer fra Vestlandet, 9 personer fra Agder og Sør-Østlandet, 9 personer fra Nord-Norge, 6 personer fra Trøndelag og 5 personer fra Innlandet.

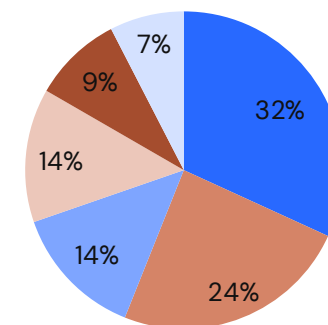
Stortingets mandatfordeling

Påmeldte

Folkepanelet

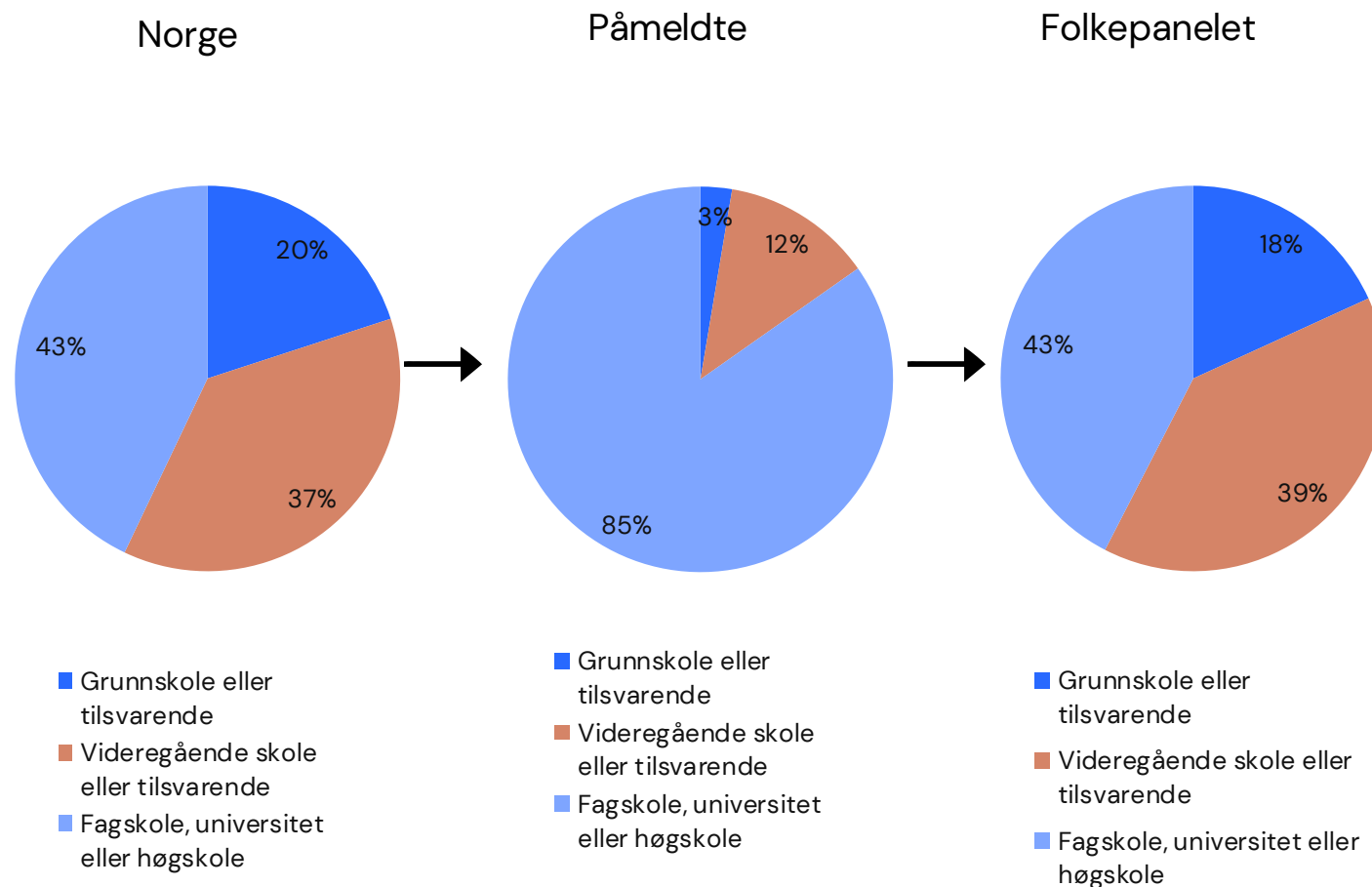
Grafene er utarbeidet av Analyse & Tall på bakgrunn av data fra uttrekket til Nasjonalt folkepanel om bærekraftig forbruk. Tallene er avrundet til nærmeste hele. Fordelingen av påmeldte og sammensetningen av folkepanelet er sides tilt stortingets mandatfordeling (KILDE: Stortinget)

Utdannelse

I Norge har 20 prosent av innbyggerne over 20 år grunnskole som lengste fullførte utdanning, 37 prosent har fullført videregående skole, og 43 prosent har høyere utdanning (fagskole-, universitets- eller høyskoleutdanning).

Blant de påmeldte er det en stor overvekt av personer med høyere utdanning – hele 85 prosent. Uten en stratifisert uttrekning, hadde personer med høyere utdanning fått omtrent dobbelt så mange plasser i panelet.

Den endelige sammensetningen av deltagere ligger svært tett på sammensetningen i den norske befolkningen. I absolutte tall består panelet av 12 personer med grunnskoleutdanning, 26 personer med videregående skole eller tilsvarende og 28 personer med høyere utdanning.

Graferne er utarbeidet av Analyse & Tall på bakgrunn av data fra uttrekket til Nasjonalt folkepanel om bærekraftig forbruk. Tallene er avrundet til nærmeste hele. Fordelingen av påmeldte og sammensetningen av folkepanelet er sidestilt utdanningsfordelingen for Norges befolkning for personer over 20 år (KILDE: SSB, Tabell O8921, 2023)

Holdninger

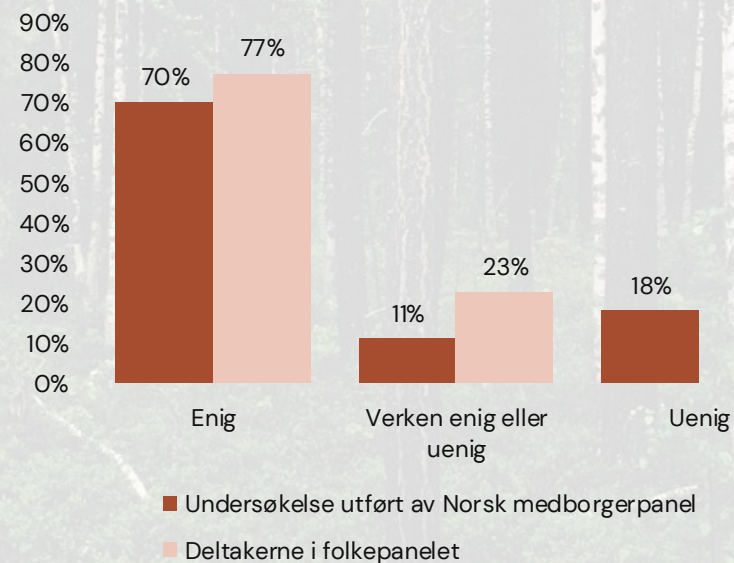
I januar-februar 2024, utførte Norsk medborgerpanel [en undersøkelse](#), hvor norske innbyggere svarte på spørsmålet: "I hvor stor grad er du enig eller uenig i utsagnet: Innbyggere i rike land som Norge bør redusere forbruket sitt som en del av løsningen på klimautfordringen."

I påmeldingen til folkepanelet ble det stilt samme spørsmål, og det har derfor vært mulig å vurdere de påmeldtes selvrapporterte holdninger i uttrekksprosessen. På den måten er det sørget for at deltakerne i folkepanelet gjenspeiler den norske befolkningen i så stor grad som mulig på dette holdningsspørsmålet.

Som man kan se av figuren, er deltakerne i folkepanelet en anelse mer enige i utsagnet, sammenlignet med resultatet fra undersøkelsen til Norsk medborgerpanel. Vi har slått sammen svarene til tre kategorier: enig (svært enig, enig og noe enig), verken enig eller uenig, og uenig (svært uenig, uenig, noe uenig).

Andelen som har svart "enig" er 7 prosentpoeng høyere i folkepanelet, sammenlignet med undersøkelsen fra Norsk medborgerpanel. Det er ikke trukket ut deltakere som er uenige i utsagnet, men for å oppnå så god balanse som mulig er det sikret at overrepresentasjonen av personer som har svart "enig" er holdt så lav som mulig.

I hvor stor grad er du enig eller uenig i utsagnet:
Innbyggere i rike land som Norge bør redusere forbruket sitt som en del av løsningen på klimautfordringen.

Grafen er utarbeidet av Analyse & Tall, på bakgrunn av data fra uttrekket til Nasjonalt folkepanel om bærekraftig forbruk. Tallene er avrundet til nærmeste hele. Fordelingen av deltakerne er sidestilt med fordelingen i den norske befolkningen (KILDE: Norsk Medborgerpanel, 2024)

Folkepanelets sammensetning

Kjønn

Kvinner: 33 personer

Menn: 33 personer

Alder

16–24 år: 8 personer

25–44 år: 22 personer

45–64 år: 21 personer

65+ år: 15 personer

Bosted

Oslo og Viken: 21 personer

Vestlandet: 16 personer

Agder og Sør-Østlandet: 9 personer

Nord-Norge: 9 personer

Trøndelag: 6 personer

Innlandet: 5 personer

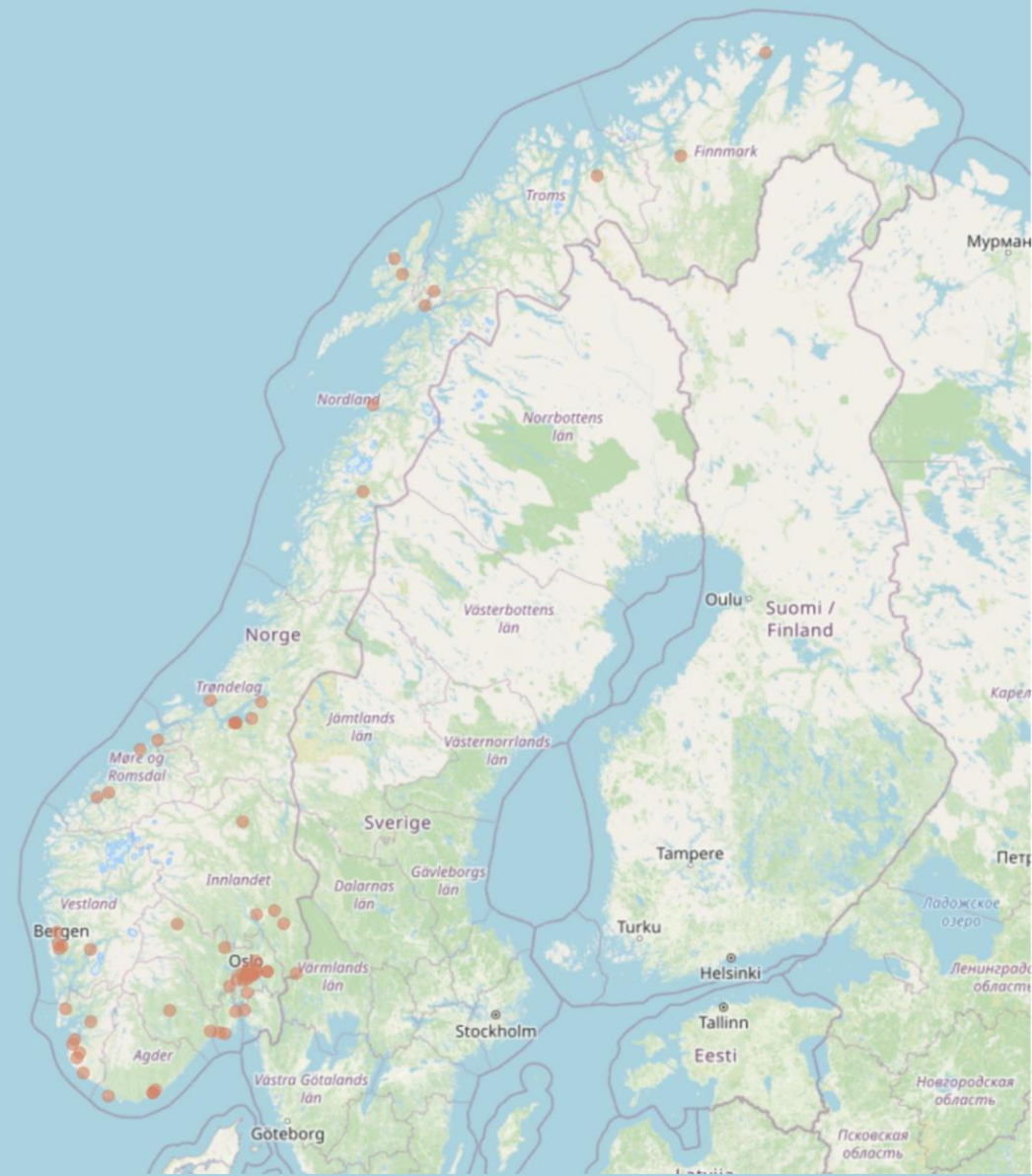

Utdannelse

Grunnskole
eller tilsvarende: 12 personer

Videregående: 26 personer

Fagskole, universitet
eller høyskole: 28 personer

33

3

33

33

Bilag

Fordeling av kjønn, alder, utdanning og bosted i Norge, blant de påmeldte og blant deltagere

Fordeling av kjønn i Norge, blant tilmeldte og blant folkepanelets deltagere

Kjønn	Prosentvis fordeling i Norge	Deltagere (ideelt)	Påmeldte	Endelige deltagere
Mann	50%	33	237	33
Kvinne	50%	33	252	33
Annet*			2	
Ønsker ikke å svare*			1	
Total	100%	66	492	66

*SSBs statistikk ligger til grunn for uttrekket, og inneholder kun kategoriene "mann" og "kvinne". Vi har i uttrekningsprosessen sikret at personer som har svart "annen" eller "ønsker ikke å svare" har hatt samme sansynlighet for at komme med, sammenlignet med de som har svart "mann" eller "kvinne"

Fordeling av alder i Norge, blant tilmeldte og blant folkepanelets deltagere

Alder	Prosentvis fordeling i Norge	Deltagere* (ideelt)	Påmeldte	Endelige deltagere
18-24	11%	7+6 = 13	12	8
25-44	34%	23-2 = 21	115	22
45-64	32%	21-2 = 19	255	21
65+	23%	15-2 = 13	110	15
Total	100%	66	492	66

*Det har vært et ønske om å prioritere de yngste i folkepanelet. Derfor ble den satt av 6 ekstra plasser til yngste aldersgruppe, ved å ta 2 plasser fra de tre øvrige aldersgruppene. Derfor er den ideelle sammensetningen justert i tabellen til venstre.

Fordeling av stortingsmandater, samt bosted, blant tilmeldte og blant folkepanelets deltagere

Landsdel	Prosentvis fordeling av stortingsmandater*	Deltagere (ideelt)	Påmeldte	Endelige deltagere
Oslo og Viken	33%	22	224	21
Vestlandet	25%	16	112	16
Agder og Sør-Østlandet	13%	9	53	9
Nord-Norge	12%	8	34	9
Trøndelag	9%	6	39	6
Innlandet	8%	5	30	5
Total	100%	66	492	66

*Den parlamentariske fordeling på Stortinget er lagt til grunn for sammensetningen av folkepanelet.

Fordeling av utdanning i Norge, blant tilmeldte og blant folkepanelets deltagere

Utdannelse	Prosentvis fordeling i Norge*	Deltagere (ideelt)	Påmeldte	Endelige deltagere
Grunnskole eller tilsvarende	20%	13	13	12
Videregående	37%	25	62	26
Fagskole*, universitet eller høyskole	43%	28	417	28
Total	100%	66	492	66

*Fagskole er definert som "utdanninger som bygger på videregående skole, men som ikke er godkjent som universitets- og høyskoleutdanning."

Notatet er utarbeidet av Analyse & Tall SA

For mer informasjon, kontakt

Aylin Dursun
partner & analytiker
aylin@ogtall.no

Konrad Jervell
Partner & analytiker
konrad@ogtall.no

Analyse & Tall